

hængende redegørelse fra Banks' hånd haves ikke. Banks var en overmåde redelig mand, der fattede varm interesse for, ja kærlighed til Island og beskæftigede sig senere meget med Island og islandske forhold og viste på flere måder sin kærlighed til landet, f. eks. under de vanskelige krigstider. For alt dette gør forf. udførlig og anskuelig rede. Af særlig interesse er Banks' tanker og udtalelser om Islands statslige stilling. Han mente, at det var meget bedre for landet at være knyttet til England. Det er meget interessant at læse herom. Bogen ledsages af mange gode billeder, ikke blot af Banks selv, men også af islandske gårde og huse, Geysir og Hekla, isl. dragter o. s. v.

Prof. Hermannssons udgivervirksomhed er meget fortjenstfuld; utvivlsomt vil der endnu fra hans hånd kunne ventes mange gode bidrag til isl. litteratur- og kulturhistorie indenfor det tidsrum, han særlig sysler med.

Finnur Jonsson.

H. O. Lange, *Fra det gamle Ægyptens Kultur og Historie* (Skrifter udgivne af Selskabet til historiske Kildeskrifters Oversættelse) bringer i dansk Oversættelse — saa nær op til Originalernes Ordlyd, som den store Afstand mellem ægyptisk og dansk gør det muligt — et Udvalg af de vigtigste historiske »Dokumenter« (i første Række Indskrifter) fra det gamle Ægypten. Bogens 69 Texter, der er hentede fra alle Perioder af Ægyptens gamle Historie, men hovedsagelig dog fra »det nye Rige« (Tiden c. 1600—1100 f. Chr.), tegner den historiske og kulturelle Udvikling i Nildalen gennem mere end 3000 Aar, fra Pyramidetiden til den makedonske Erobring af Landet; de giver et Indtryk af de gamle Ægypteres Syn paa Staten, af deres ejendommelige Opfattelse af Historien samt en Forstaaelse af det spinkle og meget ujævnt fordelte Materiale, hvorpaa den ægyptiske Historie maa rekonstrueres. Det er ikke muligt her at gaa ind paa de enkelte Texter, deres historiske Værd og de Meddelelser, som de bringer. Hvor broget og uensartet den hele Samling tager sig ud: Stormænds Biografier, deres Beretninger om Rejser til fjerne Lande og deres Virksomhed i Faraos Tjeneste, Kongernes prangende Indskrifter om Sejre over Ægyptens Fjender og om deres Arbejder paa Templerne til Gudernes Ære, Statsakter (som Grænsesteler og en Fredstraktat) staar Side om Side med Hymner til Faraonernes Pris og Ære — saa fortoner den sig efter endt Gennemarbejdelse til et fint afstemt Billede, dog mere af den gamle ægyptiske Kultur end af den ægyptiske Historie.

Paa en smuk Maade følger Overbibliothekar Langes sidste Bog

sig til de »Religiøse Tekster fra det gamle Ægypten« og til de »Ægyptiske Æventyr«, som Dr. L. tidligere har oversat til vort Sprog. De tre Bøger hører sammen og bør læses sammen; de supplerer hverandre og giver tilsammen et rigt Billede af den gamle ægyptiske Kultur; ufarvet fremtræder dette gennem Kildernes egne Ord, uden de Brydninger og Forskydninger, der indtræder ved en anden- og tredjehaands Bearbejdelse af dem.

O. K. P.

Karl Julius Beloch: *Römische Geschichte bis zum Beginn der punischen Kriege* (1926) er skrevet for Fagfæller og den studerende Ungdom. Forfatteren vil ikke give nogen »Darstellung« efter Mommsens Mønster eller søge at kappes med dette Mesterværk. Hans Formaal er kun at fastslaa, hvad der kan vides eller med størst Sandsynlighed antages gennem Tilbageslutninger. Dermed skal ikke være sagt, at meget andet overleveret Stof nødvendigvis maa være urigtigt, »aber nur was sich beweisen lässt, gehört in die Wissenschaft«. Naar Forf. ikke vil kappes med den »paa mange Maader forældede Mommsen«, saa kan han være rolig. Hans Fremstilling savner enhver Antydning af den Charme, der endnu stadig gør Mommsen saa tiltrækkende. Bogen er en uhyre nøgtern Gennemgang af Kildemateriale med methodiske Slutninger bygget herpaa. De Resultater, der naas, er imidlertid paa en Række Punkter, til Dels Punkter af stor Vigtighed, saa forskellige fra det almindelig antagne, Mommsen indbefattet, at man maa kræve meget kraftige Beviser for at følge Forfatteren. Her skal vi begrænse os til at anføre Forfatterens Anskuelser paa nogle Hovedpunkter, der er særlig omstridte, eller hvor Forf. i særlig Grad maa siges at være original.

Den af flere Forskere i Nutiden saa yndede etruskiske Hypothese, hvorefter Rom er et Værk af Etruskerne (særlig hævdet af K. J. Neumann i flere Skrifter, bl. a. Ullsteins *Weltgeschichte*. I 361), afvises med Henviisning til, at der i Roms Nærhed ikke er fundet etruskiske Mindesmærker. Beloch er her enig med Mommsen. Ingen af dem kan dog give en blot nogenlunde tilfredsstillende Forklaring paa den Kendsgerning, at Kongenavnet Tarquinius er etruskisk.

Bestemt adskiller Beloch sig fra Mommsen i sin Værdsættelse af Diodor. Naar denne har haft en ret høj Stjerne som Kilde, er det fordi Mommsen efter Niebuhrs Forbillede antog, at hans historiske Stof væsentlig hvilede paa Fabius Pictor. Herimod gør Beloch gældende, at der ikke er gjort noget Forsøg paa at